

Til: Instituttstyret

Fra: Instituttleder

Sakstype: D-sak

Møtesaksnr.: D 2/5/20

Møtenr.: 5/2020

Møtedato: 22. juni 2020

Notatdato: 15. juni 2020

Saksbehandler: ILOS' lederteam

Revisjon av ILOS' stillingsplan 2018-2022

Bakgrunn

ILOS' styre vedtok i mai 2018 instituttets [stillingsplan 2018-2022](#). Stillingsplanen ble godkjent av dekanen i juni 2018.

I stillingsplanen heter det om «Årlig revisjonsprosess»:

«Planen revideres med vedtak hvert år i juni, første gang i juni 2020. Lederteamet oppdaterer løpende styret om ressursituasjonen. På bakgrunn av denne oppfordrer styret utvalgte fagmiljøer til å spille inn forslag om eventuelle enkelte nye stillinger hvert år senest 1. februar, slik at styret har revisjon av stillingsplanen som diskusjonssak minst to ganger før vedtak.»

Det er dette vedtaket vi følger opp når vi nå fortsetter diskusjonssaken i styret. Styret har tidligere diskutert saken på møtene sine 27. april og 25. mai. På grunn av koronaepidemien denne våren regner vi ikke med å kunne fatte et vedtak før til høsten.

Da styret diskuterte revisjon av stillingsplanen på sitt møtet 25. mai, ba styret instituttets ledelse om å forberede to innspill til styremøtet 22. juni: 1) en oversikt over hvor mange stillinger den reviderte stillingsplanen kan inneholde ut fra økonomiske betraktninger og 2) et konkret forslag til faglige profiler for disse stillingene.

Ledelsen responderer på begge ønskene i dette notatet slik at styret kan fortsette diskusjonen sin med henblikk på å fatte vedtak i et senere møte. Vi understreker at ledelsens forslag til revidert stillingsplan som presenteres her, skal være utgangspunkt for videre drøfting. Det er styrets ansvar å fatte vedtak i saken.

Først minner vi om utgangspunktet:

I Stillingsplanen 2018-2022 vedtok vi å lyse ut i alt 6 førsteamanuensisstillinger (100 %) i perioden 2018-2022. Rekkefølgen for utlysning av stillingene var:

1. Spansk (språk)
2. Litteratur og kultur i den spanskspråklige verden
3. Tysk (språk)
4. Tysk (kultur og litteratur)
5. Spansk (språk)
6. Allmenn litteraturvitenskap

Vi har tilsatt i både stilling nummer 1 og 2. De to nye førsteamanuensene i spansk tiltrådte 1. mai 2020. Ingen av de andre stillingene er utlyst.

Foreløpig oppsummering etter styremøtet 25. mai 2020

Styret uttrykte tilfredshet med [materialet](#) som ledelsen har presentert så langt og etterspurte ikke ytterligere.

Det er fortsatt konsensus i styret om at undervisningsbehov må telle tungt når det skal fattes vedtak om eventuell revisjon av stillingsplanen. Styret ga også uttrykk for at de to stillingene til tysk fortsatt må anses som nødvendige for å opprettholde faget ved UiO.

Styret uttrykte bekymring for situasjonen på engelsk språk og på Russland-studier etter de seneste endringer i antall FVA.

Det ble reist spørsmål om instituttet er forpliktet til å utlyse stilling nr. 6 grunnet forfinansiering fra fakultetet, men dekanen har bekreftet at instituttet her står fritt. Det samme gjelder situasjonen for nederlandsk, der instituttet ikke har noen særskilt forpliktelse (eller finansiering) på tross av at ILOS er den eneste institusjonen nasjonalt som tilbyr studier i nederlandsk.

Styret ønsket faglige innspill fra Fagmiljøet for tysk og nederlandsk, særlig hva angår de faglige koblinger mellom tysk og nederlandsk. Fagmiljøet har levert slike innspill som er vedlagt (Vedlegg 1). Det er uansett styret som fatter vedtak i saken.

Vurdering av antall mulige stillinger (frem til 31.12.2022)

Det har ikke skjedd noen endringer i fagmiljøene etter styremøtet 25. mai.

Som diskutert senest i forbindelse med vedtak av budsjett for 2020 på [møtet 9. desember 2019](#), utsatte vi å utlyse de videre stillingene på grunn av en mer kritisk utvikling i instituttets økonomi enn forutsett. Stillingsplanen fastslår da også at «Tilsettingstakten vil være avhengig av budsjettsituasjonen.»

I instituttets vedtatte langtidsprognose for 2020-2024, fra desember 2019, ligger det inne to stillinger i tysk med planlagt tiltredelse tidlig i 2024 (stilling nr. 3 og 4). Tidspunktet for deres tiltredelse ble utsatt med to år pga. den dårligere økonomien. Styret har tidligere

erklært seg enig i at det må tilsettes i disse stillingene for å opprettholde tysk, både som fagmiljø og studietilbud. Aldersavgangene i fagmiljøet vil skje i 2021 (1), 2025 (2) og 2026 (1). Et realistisk fremtidssenario for tysk er derfor i alt 3 stillinger, en nedgang fra 6 stillinger i dag.

Styret har bedt om en klargjøring av antallet stillinger instituttet kan tilsette i. Vi har lagt inn alle kjente endringer og avganger i tabellen nedenfor, og ser at i henhold til denne og den generelle økonomiske utviklingen for instituttet har vi anledning til å utvide stillingsplanen med én stilling til totalt 7. Dette inkluderer de to spanskstillingene det er tilsatt i. Det er likevel viktig å huske at dette kan endre seg i takt med endrede økonomiske rammer. Som vi har sett de siste årene, endres vår finansiering hyppigere enn før. Selv om vi kan gjøre mye selv (studiepoeng og eksterne forskningsmidler), er vi fortsatt avhengig av eksterne faktorer (for eksempel lønnsoppgjør og budsjettvedtak på nivåene over oss). Dette gjør at vi må være åpne for at det vil kunne skje endringer i stillingsplanen igjen, både mht ansettelsestakt og antall stillinger.

Instituttledelsen mener altså at vi har råd til én stilling mer enn i den opprinnelige stillingsplanen. Det økonomiske handlingsrommet som vi mener å ha nå, har oppstått først og fremst pga. en uventet avgang og nye eksternt finansierte prosjekter.

Vi kjenner fortsatt ikke til hvilke økonomiske konsekvenser koronakrisen vil få for instituttet. Denne usikre situasjonen gjør det enda viktigere at vi nøye overveier hvordan eventuelt nye stillinger kan komme hele instituttet til gode.

Fakultetet har strammet inn kravene til økonomisk bærekraft for nye stillinger. Stillinger hvis bærekraft instituttene ikke kan redegjøre for, vil bli avvist av fakultetet.

Avganger per fagmiljø i perioden 2020-2026:

Fagmiljø	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	SUM
Allmenn litt.				1				1
Engelsk språk	1						1	2
ENGLABS	1		1					2
Fransk							1	1
Slavisk/Øst-Europa				1				1
Spansk og portugisisk			1					1
Tysk og nederlandsk	0,4	1				2	1	4,4

Instituttledelsens forslag til revidert stillingsplan

Instituttledelsen fremlegger nedenfor to forslag til revidert stillingsplan, begge med i alt syv stillinger, mot opprinnelig seks stillinger. Det er avklart med fakultetet at vi kan utvide stillingsplanen hvis vi kan vise at har økonomi til å bære alle stillingene som skal lyses ut etter hvert som de kommer. Vi diskuterer nedenfor kun den faglige profilen på stillinger som fortsatt er ubesatte.

I begge forslagene nedenfor er den faglige profilen på de enkelte stillingene identiske, men rekkefølgen som de utlyses i, baserer seg på ulike hensyn.

Argumentasjon for de enkelte stillingene (alfabetisk)

Instituttledelsen minner om at styret har argumentert for at undervisningsbehov må telle tungt. Alle stillingene anbefales likevel som førsteamanuensisstillinger, ikke lektorstillinger, fordi vi i alle tilfeller også trenger forskningskompetanse. Vi trenger også stillinger som kan bidra til å øke instituttets muligheter for eksterntfinansiering. Alle stillingene anbefales som 100 % stillinger.

Amerikanske studier

Stillingen allokeres til fagmiljøet Engelsk litteratur, amerikanske og britiske studier (ENGLABS), det fagmiljøet på instituttet som utdanner flest masterkandidater. Det er stor mangel på undervisningskapasitet innen ENGLABS og har vært det gjennom lang tid slik at vi i stort omfang har måttet ansette hjelpelærere. I juni 2020 har fagmiljøet for eksempel 41 masterstudenter som må få tildelt veileder, en situasjon som fagmiljøet ikke har ressurser til å dekke med sine FVA alene. Trendene for studentenes studievalg over tid tyder på at undervisningsbehovet innen engelsk vil øke.

Vår ene professor i amerikanske studier går av senest 2022, mens vår førsteamanuensis i faget av ulike årsaker har hatt mye fravær. Faget har dessuten en professor i delt stilling amerikanske/britiske studier.

Engelsk språk

Stillingen skal bidra til å dekke et behov innen undervisning, der trendene som nevnt ovenfor over tid viser flere søkere til engelsk. Fagmiljøet har mistet to FVA i løpet av de siste årene. Den faste stillingen må gis en undervisningsprofil som appellerer til mange av engelskstudentene våre slik at de ønsker å gå videre med en master i engelsk språk. Pt er rekrutteringen til masterstudiet i engelsk språk noe lav.

Russland-studier

Stillingen er sentral for å kunne opprettholde den gode rekrutteringen til både bachelor og master i russisk. Innen fagmiljøet Slavisk/Øst-Europa spesialiserer de fleste masterkandidatene seg innen Russland-studier. De to nåværende FVA i Russland-studier har i flere år hatt meget store pluss i arbeidspliktregnskapene sine. Stillingen skal bidra til at vi

kan videreføre et sterkt forskningsmiljø som har hatt stor suksess med å hente hjem eksterne forskningsmidler, til glede for hele instituttet.

Tysk (kultur og litteratur)

Fagmiljøet står overfor et generasjonsskifte. Lykkes vi ikke å gjennomføre dette, kan tysk ikke opprettholdes som studiefag. Fagmiljøet meldte inn før vedtak av stillingsplanen i 2018 presise og vel begrunnede ønsker for profilen på denne stillingen og styret har ved alle tidligere anledninger gitt uttrykk for at studiefaget skal opprettholdes.

Tysk (språk)

Fagmiljøet står overfor et generasjonsskifte. Lykkes vi ikke å gjennomføre dette, kan tysk ikke opprettholdes som studiefag. Fagmiljøet meldte inn før vedtak av stillingsplanen i 2018 presise og vel begrunnede ønsker for profilen på denne stillingen og styret har ved alle tidligere anledninger gitt uttrykk for at studiefaget skal opprettholdes. Avgangene for nåværende FVA kommer innen språk før de kommer innen kultur og litteratur.

Rangering av stillingene

Forslag A

1. *Spansk (språk) – førsteamanuensis 100 % – besatt*
2. *Litteratur og kultur i den spanskspråklige verden - førsteamanuensis 100 % - besatt*
3. Tysk (språk) – førsteamanuensis 100 %.
4. Tysk (kultur og litteratur) – førsteamanuensis 100 %.
5. Amerikanske studier – førsteamanuensis 100 %.
6. Russland-studier – førsteamanuensis 100 %.
7. Engelsk (språk) – førsteamanuensis 100 %.

Dette forslaget ligger tettest på stillingsplanen fra 2018. I dette forslaget prioriterer vi *tidsmessig* å tilsette i stillinger der undervisningsbehovet er stort, både akutt og langvarig. De to stillingene i tysk er fortsatt rangert som nummer 3 og 4, og vil først bli utlyst i 2022, med forventet tiltredelse januar 2024. De utlyses samtidig fordi instituttet har gode erfaringer med slike samtidige ansettelse. De tre stillingene rangert som nr. 5, 6 og 7 vil bli utlyst i rangert rekkefølge etter hvert som økonomien tillater det når stillingsplanen er godkjent. Særlig stillingen rangert som nr. 7 må dog betraktes som usikker: planen innebærer at hvis økonomien forverres slik at vi bare kan tilsette i 6 stillinger totalt, vil instituttet prioritere tilsetting i tyskstillingene.

Forslag B

1. *Spansk (språk) – førsteamanuensis 100 % – besatt*
2. *Litteratur og kultur i den spanskspråklige verden - førsteamanuensis 100 % - besatt*

3. Tysk (språk) – førsteamanuensis 100 %.
4. Amerikanske studier – førsteamanuensis 100 %.
5. Russland-studier – førsteamanuensis 100 %.
6. Tysk (kultur og litteratur) – førsteamanuensis 100 %.
7. Engelsk (språk) – førsteamanuensis 100 %.

I dette forslaget utlyses stillingene i rangert rekkefølge etter hvert som økonomien tillater det. Tyskstillingene utlyses på ulike tidspunkter, ettersom behovet oppstår. Stillingen i tysk språk utlyses først, fordi det er her vi først trenger å dekke undervisningsbehov. Denne stillingen utlyses så snart stillingsplanen er godkjent og før stillingen i amerikanske studier. Stillingen i tysk kultur og litteratur kan måtte vente med utlysning til etter 2022. Også i dette forslaget er stillingen rangert som nr. 7 den mest usikre.

Stillinger som ikke prioriteres nå

Flere stillinger har vært diskutert på styremøtene så langt, enten fordi de var prioritert i vedtaket fra 2018, eller fordi det nylig har vært en uforutsett avgang.

Allmenn litteraturvitenskap/LCE

En stilling i allmenn litteraturvitenskap/LCE var i 2018-vedtaket rangert som stilling nr. 6. Stillingen inngikk i stillingsplanen som ILOS' støtte til satsningen *Literature, Cognition, Emotions* (LCE) innen Faglige prioriteringer III (FPIII). Stillingen er planlagt finansiert av HF i perioden 1.1.2022 – 1.1.2024, men etter dette må ILOS selv overta finansieringen.

På grunn av instituttets økonomiske situasjon ble stillingen tatt ut fra langtidsprognosen fra desember 2019.

Stillingen er omtalt slik i Stillingsplanen:

«Allmenn litteraturvitenskap er med fakultetets vedtak om FPIII sikret en ny stilling til faget i denne stillingsplanens periode. Det er det eneste fagmiljøet som får tilført en ny stilling i perioden uten at det er samtidig skjer noen avganger i fagmiljøet.»

Ledelsen mener det er vanskelig å prioritere å tilsette i stillingen i inneværende stillingsplan basert på undervisningsbehov, særlig i en situasjon der vi har uforutsette avganger i andre fag. Fagmiljøet har god undervisningskapasitet til å dekke de studietilbudene som fagmiljøet har ansvar for. Samlet sett har FVA i fagmiljøet over flere år hatt minus på arbeidsplyktregnskapene.

Det har til nå ikke vært diskutert hvordan vi skal utforme stillingen slik at den både sikrer undervisning innen allmenn litteraturvitenskap og forskningskompetanse til LCE.

Ledelsen ser at det kan ha negativ betydning for LCE satsningens videre arbeid med en SFF-søknad å ta stillingen ut av stillingsplanen. Ledelsen mener imidlertid at det er vanskelig å prioritere en stilling til et mulig fremtidig SFF over de behovene innen

undervisning som andre fagmiljøer opplever. Vi minner igjen om styrets understrekning av at undervisningsbehov må telle tungt.

Ledelsen ønsker å kartlegge mulighetene for samarbeid med IFIKK om undervisning i de studietilbudene som fagmiljøet for allmenn litteraturvitenskap har ansvar for.

Arbeidsgruppen som har foreslått løsningsalternativer for å bringe IFIKKs økonomi i balanse, anbefaler i sin [rapport](#) samarbeid over instituttgrensene.

Spansk

Stilling nr. 5 i stillingsplanen (spansk) ble også tatt ut av langtidsprognosen fra desember 2019. Instituttet har store forhåpninger knyttet til de to nye førsteamanuensene i spansk som tiltrådte 1. mai 2020, og ledelsen mener det er naturlig å avvente en ytterligere styrking av fagmiljøet til vi ser effektene av disse nyansettelsene. Dette ligger noen år frem i tid. Det er dessuten et svakt fall i antall søkere til spansk årsenhet og bachelor over tid.

Nederlandsk

Bemanningssituasjonen innen nederlandsk har blitt aktuell å diskutere etter at vår eneste ansatte i faget, en universitetslektor, sluttet i stillingen sin. De seneste årene har stillingen vært i 40 %. Instituttet har siden 2013 bare tilbudt nederlandsk som 40-gruppe. Vi har altså ingen forpliktelser til å videreføre faget. Faget kan imidlertid vise til tilfredsstillende studenttall, forstått slik at det er noenlunde balanse mellom lønnsutgiftene våre og de studiepoengene studentene avlegger.

Strategisk er nederlandsk viktig for instituttet fordi vi prinsipielt anser det som viktig å opprettholde et språklig fagmangfold på instituttet. Spesifikt ser nederlandsk ut til å appellere på til en gruppe studenter som ser potensialet i å kombinere en 40-gruppe i nederlandsk med andre fag på UiO. For ILOS er det særlig interessant at en del av disse studentene kombinerer 40-gruppen med andre ILOS-fag. Ledelsen anbefaler at vi inntil videre viderefører 40-gruppen ved å ansette hjelpelærere samtidig med at vi utreder ytterlige faglige koblinger mellom nederlandsk og andre ILOS-fag samt mulighetene for samarbeid med Stockholms universitet, det eneste annet universitetet i Norden som tilbyr studier i nederlandsk.

Til diskusjon:

- Kan styret godta at vi utvider stillingsplanen til i alt 7 stillinger?
- Er styret enig i instituttledelsens forslag til de faglige profilene på stillingene som skal inn i revidert stillingsplan?
- Ønsker styret å gå videre med et av forslagene til rangering?

Vedlegg 1: Notat fra fagmiljøet for tysk og nederlandsk

Vedlegg 2: Notat fra fagmiljøet for allmenn litteraturvitenskap

For tidligere vedlegg i saken vises til protokollene fra styremøtene 27. april og 25. mai.